

ISUSOVA I MOJA KUŠNJA

Ciljevi:

- uočiti razliku između kušnje i napasti
- prihvatići kušnju kao priliku za duhovni rast
- na temelju evanđeoskog teksta Mt 4,1-11 uočiti tri temeljne napasti preko kojih Sotona iskušava Isusa. Vidjeti jesu li te napasti i danas aktualne
- prepoznati korizmu kao priliku za boru protiv napasti, te na temelju evanđeoskog teksta vidjeti gdje sam osobno najviše kušan i gdje najčešće padam

Motivacija:

- pitanje: *Postoji li razlika između kušnje i napasti?*
- Što mislite: je li danas moderno govoriti o napasti?
- Jesi li sam kada u životu osjetio da si napastovan?
- Postoje li neke temeljne napasti?

Želio bih da se večeras, na početku korizmenog vremena, osvrnemo na problem kušnje i napasti u kršćanskom životu. Nakon toga bismo na temelju evanđeoskog teksta vidjeli na koji je način Isus bio kušan i napastovan i kako je uspio pobijediti napast.

Obično poistovjećujemo ova dva pojma, ali u biblijskom smislu kušnja i napast su različitog podrijetla. Za kušnju možemo reći da dolazi od Boga. Ona je znak poslanja. Po njoj se raspoznaju pravi od lažnih Božjih izaslanika. Bog njome ispituje srca i jača vjeru. Ona je nužan preduvjet:

rasta – primjer iz Lk evanđelja o sijaču i sjemenu: *Na kamen posijani to su oni koji s veseljem prime riječ čim je čuju, ali nemaju korijena; neko vrijeme vjeruju, ali u vrijeme napasti odpadnu.*

jakosti – prva Petrova: *Zato ćete klicati od radosti, iako se jedan čas, ako to mora biti, budete ožalostili raznim kušnjama, da se vrijednost vaše vjere dragocjenija od propadljivog zlata koje se kuša u vatri, pokaže na hvalu, slavu i čast...*

očitovanja istinitosti – u smislu obrazloženja kršćanskih razdora. I Korinćanima: *Potrebno je, doista, da među vama bude*

rascijepi, da se očituju prokušani među vama., poniznosti - I Korinćanim: Dakle tko misli da stoji, neka pazi da ne padne.

Jednom riječju: kušnja je put prema Bogu. A važno je znati da nas Bog nikada ne kuša preko vlastitih snaga. O tome nam lijepo govori sveti Pavao u I Kor: *Nikakva kušnja veća od ljudske snage nije vas zadesila. Bog je vjeran i neće dopustiti da budete kušani preko vaših snaga, nego će vam zajedno s kušnjom dati sretan ishod, da je možete podnijeti.*

S druge strane napast Bog samo dopušta, ali ona dolazi od napasnika. Bog svoje kuša, a samo ih Sotona napastuje. Napast je, dakle, nešto više od kušnje: to je grijeh koji «hvata zgodu» i vodi u smrt. To je razlog zbog kojega trebamo moliti da ne padnemo u napast, jer nas napast udaljava od Boga.

Isusova kušnja – Mt 4, 1-11

Duh tada odvede Isusa u pustinju da ga đavao iskuša. ²I propostivši četrdeset dana i četrdeset noći, napokon ogladnje.

³Tada mu pristupi napasnik i reče: "Ako si Sin Božji, reci da ovo kamenje postane kruhom." ⁴A on odgovori: "Pisano je: *Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih ustava.*"

⁵Đavao ga tada povede u Sveti grad, postavi ga na vrh Hrama ⁶i reče mu: "Ako si Sin Božji, baci se dolje! Ta pisano je:

*Andelima će svojim zapovjediti za tebe
i na rukama će te nositi
da se gdje nogom ne spotakneš
o kamen."*

⁷Isus mu kaza: "Pisano je također: *Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!*"

⁸Đavao ga onda povede na goru vrlo visoku i pokaza mu sva kraljevstva svijeta i slavu njihovu ⁹pa mu reče: "Sve će ti to dati ako mi se ničice pokloniš." ¹⁰Tada mu reče Isus: "Odlazi, Sotono! Ta pisano je:

*Gospodinu, Bogu svom se klanjaj
i njemu jedinom služi!"*

¹¹Tada ga pusti đavao. I gle, anđeli pristupili i služili mu.

Prije početka svoga javnog djelovanja Isus odlazi u pustinju gdje biva kušan i napastovan. Isus osjeća teškoću svoga poslanja i svega onoga što će morati proživjeti. On se želi kroz molitvu, samoću (slika pustinje) i post ojačati za sve ono što ga očekuje. Ali upravo tada kada kroz kušnju izriče svoj «da» Bogu, pojavljuje se Sotona koji stavlja u pitanje njegovo bogosinovstvo.

Tri temeljne napasti

PRVA NAPAST – NAPAST KONZUMIZMA

Prva se napast javlja kad je Isus nakon četrdesetodnevног posta ogladnio.

„Tada mu pristupi napasnik i reče: "Ako si Sin Božji, reci da ovo kamenje postane kruhom." „A on odgovori: "Pisano je: Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta."

Sotona nas napastuje upavo onda kad smo najslabiji. Prva napast dolazi tek kad je Isus ogladnio. Kruh je simbol svega za čim čovjek gladuje. On je simbol materijalnih i duhovnih stvarnosti koje su nam potrebne za život. Iza te želje krije se opasnost da se sve podredi zemaljskim vrijednostima. Kušnja je to koja i danas pred čovjeka stavlja pitanje: *što je u životu važno, a što važnije.*

Ovdje se radi o napasti da se **konzumira** sve što mi se nudi. Sve treba služiti tomu da se utaži moja glad. Ja ljudima pomažem ne zato što su mi oni važni i što trebaju pomoći, nego jer želim njihovu naklonost. Dajem mnogo jer mnogo trebam. Neki ljudi pretvaraju sve kamenje u kruh. Koji teba utišati njihovu glad, njihovu vlastitu potrebitost. Oni svoj rad, svoj uspjeh, svoj imetak, ljudе s kojima su zajedno pretvaraju u priznaje, čast, seks, ljubav, samo da zasite svoju potrebu za tim. Isus ne podliježe ovoj napasti. On ljudе ne koristi za sebe, nego im se priklanja jer im to čini dobro. Isus nadvladava napast ukazujući na jednu drugu hranu: *Ne živi čovjek samo o kruhu.* On živi iz Boga, iz Božje riječi. Ako imam u Bogu svoj temelj, onda mogu dati mnogo, a da pritom ne tražim mnogo zauzvrat. Mogu dati jer imam, jer u meni teče Božji izvor.

DRUGA NAPAST – NAPAST SLAVE I DUHOVNE ZLOUPOTREBE

„Đavao ga tada povede u Sveti grad, postavi ga na vrh Hrama „i reče mu: "Ako si Sin Božji, baci se dolje! Ta pisano je:

*Andelima će svojim zapovjediti za tebe
i na rukama će te nositi
da se gdje nogom ne spotakneš
o kamen.“*

Isus mu kaza: "Pisano je također: ne iskušavj Gospodina, Boga svojega: "

Druga kušnja stavlja pred Isusa, ali i pred svakoga od nas opasnost tražiti **slavu i priznanje od ljudi**. Biti poznat, poštovan, i ugledan želja je gotovo svakoga od nas. Ispod svega toga leži silna želja «biti voljen». Skokom sa hramskih zidina mogao je Isus postati slavan i popularan. Ta nikome nije uspjelo to učiniti i

ostati živ. Pokazati se, biti zvijezda, postati popularan i slavan, učiniti nešto veliko po čemu će te se ljudi sjećati. Nešto čime ćeš zadužiti ljudski rod, nešto zbog čega će ti ljudi biti zahvalni. Mnogi ljudi čine sve kako bi se dokopali slave i imena napisanog na televizijskom ekranu. Milijun kuna za gubitak vlastite intime i privatnosti (prim. Big Brother). Za slavu i popularnost prodaje se danas mnogo toga. Isus se ne želi prodati za slavu. On zna da je od Boga voljen i to mu je najvažnije. On ne ide za time da bude slavan, već za time da ispunji Božju volju.

U ovoj napasti skriva se i napast **duhovne zloupotrebe**. Sotona izaziva Isusa, da pred javnošću dokaže svoje bogosinovstvo bacajući se dolje s hrama. Jer anđeli će ga Božji sačuvati. To je zacijelo najveća napast duhovnog čovjeka da svoju duhovnost zloupotrijebi za to da sebe smatra nečim posebnim i to tako pokazuje na van. Takvi su ljudi često imali uistinu duboka duhovna iskustva. No zatim su se počeli ponašati kao da su sami Bog. To na mnoge ostavlja takav snažan dojam kojemu se drugi jedva mogu oteti. Isus se odupire ovoj napasti. On zna da je Sin Božji. Ali on je i sasvim čovjek. On želi susresti ljudi kao čovjek i prijavljivati im o Bogu, ali ne zato da bi sam bio pred njima bolji. On ne želi privlačiti na sebe pažnju. On želi naviještati Božju riječ. Izmiče napasti duhovne zlouporabe kojom se služe mnogi duhovni vođe. Obećavaju ljudima duhovno iskustvo, ali pod cijenu da im budu bezuvjetno poslušni.

TREĆA NAPAST – NAPST VLASTI I MOĆI

⁸Đavao ga onda povede na goru vrlo visoku i pokaza mu sva kraljevstva svijeta i slavu njihovu ⁹pa mu reče: "Sve ču ti to dati ako mi se ničice pokloniš." ¹⁰Tada mu reče Isus: "Odlazi, Sotono! Ta pisano je:

*Gospodinu, Bogu svom se klanjam
i njemu jedinom služi!"*

¹¹Tada ga pusti đavao. I gle, anđeli pristupili i služili mu.

To je temeljna napast koju poznaje svaki čovjek, napast imati **vlast** nad drugima. Jer svatko od nas poznaje vlastitu nemoć (vlastitih slabosti, pogrešaka, naspram nekih ljudi). Vlast je obećanje da ćemo u svemu biti tako vješti da se nikada ne pokažemo slabima, da druge umanjimo, da možemo vjerovati u vlastitu veličinu. Ovu igru vlasti dovoljno poznajemo. Znamo gdje možemo drugoga raniti. Jer ondje gdje vrijedam i ranjavam, imam vlast nad drugima. To je destruktivna vlast u biti, ona se sastoji u tome da padamo pred sotonom i njemu se klanjamo. A na kraju služimo nekom idolu. Mislimo da imamo vlas, a u stvari smo

opsjednuti vlašću. Vlas je ovladala nama. Mnogi su zbog želje za vlašću «sklopili ugovor» s đavlom.

Zaključak

Svaki puta kada izričemo Bogu svoj «da» pojavljuje se kušnja i napastovanje. Kušnja je znak da smo ozbiljno shvatili Božji poziv te smo svjesni kako nije baš jednostavno na njega odgovoriti. No, napast koja dolazi od Sotone želi naš «da» Bogu ismijati i poništiti: *Ti to ne možeš, Sve je to plod tvoje maše, Što će ljudi reći, Vidi kako si slab.....*

Sveti Avgustin daje nam poduku što trebamo u napasti činiti: *«Primjećuješ da je Krist bio iskušan, a ne primjećuješ da je i pobijedio? Spoznaj da si u njemu i ti iskušan, ali da si u njemu već i pobijedio. Mogao je đavlu zabraniti kušnju. No da on nije iskušan, kako bi tebi, koji si još na kušnji, dao poduku kako ćeš pobijediti?»*

Misao

Isus iskušavan grijehom. Koje li blizine s čovjekom! Bog čovjeku bliz ne samo u patnji i trpljenju, nego i u iskušenju grijehom. To je punina Božjeg utjelovljenja u čovjekovu zbiljnost. Stoga, naše iskušenje u grijehu nije znak Božje nemoćnosti nad nama, niti znak naše nemoći pred pozivom na život s Bogom, nego mjesto novog uprisutnjenja Boga u našu životnu stvarnost, mjesto novog suobličenja Onom koji je pobijedio iskušenje.

Molitva

- Prepoznaćeš li neku od ovih napasti u sebi?
- Želiš li neki put sve iskoristiti za sebe: ljude, svoj posao, Boga?
- Jesi li zarobljen vlašću?
- Čezneš li za slavom? Čuvaš li se duhovne zloupotrebe?
- Nemoj se bojati ako napasti dolaze. Neka te utješi činjenica da napasti smiju postojati da će uvek nanovo dolaziti. Ali znaj da u tim napastima nisi sam, nego da ih je Iskusio i sam Isus. Isusova pobjeda nad napasti pokazuje i tebi put kojim trebaš ići. Kada dođu napasti osloni se na Božju riječ, prihvati tada Božju logiku, a

ne đavlovo zavodljivost. Znaj kad si s Kristom nikakvo zlo ne može utjecati na tebe. Jer je Bog od svakoga zla jači.

Pripremio: Domagoj Matošević